

[Camre]

revner i bunden af betonen, og der siver gift ud igennem disse revner. Da man gav tilladelse til deponeringen i depoterne, var det naturligtvis under forudsætning af, at disse depoter var tætte, og at sådan noget ikke skete. I det øjeblik man bliver klar over, at depoterne ikke er tætte, at forureningen fortsætter, burde man faktisk allerede dengang have grebet ind. Nu kan man ikke sådan uden videre gå ned og tætte disse revner, som efterhånden er meget omfattende. Det er kun muligt, hvis man graver depoterne op. Vi ved godt, det drejer sig om 30.000 t svovl, men det er ikke mere, end hvad man på Københavns havn kan losse i løbet af et par dage, så vi har svært ved at tro, at det skulle være en opgave, som på stedet kræver 10 år. Det er en arbejdskraftkrævende opgave, men der er meget ledig arbejdskraft, ikke mindst i Specialarbejderforbundet, som primært vil skulle stille den fornødne arbejdskraft. Det er klart, at arbejdet skal foregå fuldt betryggende og efter grundige undersøgelser. Det skal ikke for os være et spørgsmål, om datoen bliver den 1. juli eller den 1. oktober næste år. Men én ting er helt sikker. Vi har kunnet konstatere, at der i folketinget er et klart flertal for, at denne proces ikke må vare 10 år.

Jeg vil også gerne understrege, at vi føler det nødvendigt at sige, at princippet om, at forureneren skal betale for forureningsbekæmpelsen, for os er et ufravigeligt princip, og det er der altså heller ikke problemer for Cheminova i at gøre.

Jeg vil godt mere generelt sige, at det for os er blevet stadig mere åbenbart, at den mest alvorlige forureningsbekæmpelse, som vi står over for, det er havforureningen, en forurening, der ikke kender til territorialfarvande eller til landegrænser. Det er en forurening, som vi på et enkelt område, nemlig i henseende til udledning af spildevand, har magtet i Danmark ved en enorm indsats af penge at nedbringe noget. Men den samlede sum af forurening af vores havmiljø er voksende, og selv om man ikke kan konstatere en katastrofal ændring fra i dag til i morgen eller fra i dag til næste år, er det en langsom, sikkert fremadskridende forgiftning af havmiljøet, som jeg synes ikke mindst hr. Svend Heiselberg med hans store viden om fiskeriet skulle være dybt bekymret over. Jeg ved i hvert fald, at fiskerne som helhed er det, og

vi andre, uanset om vi lever af fiskeri eller fisk, bør også nære dyb bekymring, fordi havmiljøets kvalitet er af så afgørende betydning også for livet på landjorden.

Ud fra disse betragtninger har den socialdemokratiske gruppe i denne samling fremsat beslutningsforslag om undersøgelse og forebyggelse af nitratforureningen. Vi har stillet spørgsmål til ministeren. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke ministeren meget for den grundige udredning og dumpninger fra Grindstedværket, og vi har stillet spørgsmål om dumpninger i øvrigt, som ministeren er ved at besvare.

Vi ser det som en nødvendighed, at vi, om jeg så må sige optrapper vores indsats på dette område, og jeg kan sige her, at det er socialdemokratiets hensigt – vi ved godt, at det er sent på året, vi fremsætter dette forslag – straks i det nye folketingsår at fremsætte forslaget igen. Vi tager i den forbindelse meget gerne et samarbejde med de partier, der har udtrykt en interesse i at støtte os. Hvis der skal være nogle tekniske detaljer, der ønskes udformet anderledes, så skal det ikke komme an på det. Det afgørende for os er, at det lykkes at få et flertal samlet om så hurtigt som muligt at få sat en stopper for forureningen fra Cheminova.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Der er under indlæggene blevet stillet nogle spørgsmål til mig, men må jeg, inden jeg går ind i besvarelserne af dem, sige, at vi her har med en virksomhed at gøre i vort land, som er særdeles velrenommeret og dygtigt drevet, og som man på egnen sætter uhyre stor pris på. Disse kendsgerninger skal selvfølgelig ikke føre til, at man skal give den mulighed for at foretage sig ting, der ikke er i overensstemmelse med lovbestemmelserne. Vi må have den største opmærksomhed rettet mod, om denne virksomhed forurener.

Spørgsmålet om åbenhed fra virksomhedens side over for befolkningen blev i denne forbindelse trukket frem. Jeg er helt enig med hr. Gade i, at de kemiske virksomheder, vi har i vort land, må være særdeles åbne over for befolkningen for at skabe den trykthed, der er nødvendig, for at man kan leve sammen med sådan en virksomhed. Det er også rigtigt og godt, at befolkningen er meget